

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัย เรื่อง เพลงลูกทุ่ง : ภาพสะท้อนค่านิยมในสังคมไทย มีวัตถุประสงค์ คือ 1. เพื่อทราบถึงเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งในปัจจุบัน 2. เพื่อวิเคราะห์ค่านิยมในสังคมไทยที่สะท้อนผ่านเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งในปัจจุบัน และ 3. เพื่อเปรียบเทียบค่านิยมในสังคมไทยที่สะท้อนผ่านเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งในช่วงก่อนและหลังการวิกฤตเศรษฐกิจ โดยศึกษาเฉพาะเพลงลูกทุ่งที่ได้รับความนิยมจากการจัดอันดับเพลงยอดนิยมของสถานีวิทยุลูกทุ่ง เอฟ.เอ็ม. 95 ในปี พ.ศ. 2546

จากการศึกษาเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งจำนวน 45 เพลง ซึ่งคัดเลือกจากเพลงลูกทุ่งที่ได้รับความนิยมจากการจัดอันดับเพลงยอดนิยมของสถานีวิทยุลูกทุ่ง เอฟ.เอ็ม. 95 ในปี พ.ศ. 2546 สามารถสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะได้ ดังนี้

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง เพลงลูกทุ่ง : ภาพสะท้อนค่านิยมในสังคมไทย ทำให้ทราบว่า เพลงลูกทุ่งที่ได้รับความนิยมส่วนใหญ่เป็นเพลงที่มีลักษณะเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องความรัก พฤติกรรมระหว่างหนุ่มสาว วิถีชีวิต เหตุการณ์ประจำวัน และการติดต่อสื่อสารผ่านโทรศัพท์มือถือ

เพลงลูกทุ่งที่ได้รับความนิยมส่วนใหญ่เป็นเพลงที่มีเนื้อหาสะท้อนถึงค่านิยมในสังคมไทยในเรื่องความรัก การปฏิบัติระหว่างคนรัก พฤติกรรมของผู้ชายที่อาจมีนอกกลุ่มนอกทางไปบ้างแต่ผู้หญิงควรจะเป็นฝ่ายเข้าใจและค่านิยมในการใช้โทรศัพท์มือถือติดต่อสื่อสารระหว่างคนรัก ซึ่งผลของการวิจัยสามารถสรุปและอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. เพลงที่ได้รับการจัดอันดับความนิยมสูงสุด (จากจำนวนสัปดาห์ทั้งหมด 52 สัปดาห์)

เพลงที่ได้รับความนิยมอันดับสูงสุดมีรายงานผลความถี่ในการจัดอันดับจำนวน 39 สัปดาห์ คือ เพลงโทรหาแม่เฒ่า ขับร้องโดย ต่าย อรทัย จากบริษัทแกรมมี่ ผู้แต่งคำร้อง ทำนอง คือ สลา คุณวุฒิ อันดับที่สองมีรายงานผลความถี่ในการจัดอันดับจำนวน 38 สัปดาห์ คือ เพลงอยากให้เธอเข้าใจ ขับร้องโดย ไมค์ ภิรมย์พร จากบริษัทแกรมมี่ ผู้แต่งคำร้อง ทำนอง คือ สลา คุณวุฒิ เช่นกัน อันดับที่สามมีรายงานผลความถี่ในการจัดอันดับจำนวน 36 สัปดาห์ คือ เพลง มนต์รัก

ต.จ.ว. ขับร้องโดย แดง จิตรกร จากบริษัทท็อปไลน์ และอันดับที่สี่มีรายงานผลความถี่ในการจัดอันดับจำนวน 23 สัปดาห์ คือ เพลง ขอแค่รู้ข่าว ขับร้องโดย เอกราช สุวรรณภูมิ จากบริษัทนพพวงษ์ ผู้แต่งคำร้อง ทำนอง คือ สลา คุณวุฒิ ส่วนอันดับที่ห้ามีรายงานผลความถี่ในการจัดอันดับจำนวน 22 เพลง คือ เพลงตามหาสมชาย ขับร้องโดย แมงปอ ชลธิชา จากบริษัท นพพรฯ ผู้แต่งคำร้อง ทำนอง คือ ดวงใจ สุริยา สังเกตได้ว่าเพลงลูกทุ่งที่ใช้ในการศึกษาค้างครั้งนี้เป็นเพลงลูกทุ่งที่มาจากบริษัทผู้ผลิตหลากหลาย ทั้งนี้อาจเป็นไปได้ว่าการจัดอันดับเพลงยอดนิยมของสถานีวิทยุลูกทุ่ง เอฟ.เอ็ม. 95 ได้จัดอันดับตามความนิยมของผู้ฟังซึ่งชื่นชอบเพลงเหล่านั้น โดยการโทรศัพท์เข้ามาขอฟังเพลงในรายการลูกทุ่ง เอฟ.เอ็ม. 95 ไม่ได้จัดอันดับเพลงยอดนิยมเพื่อสนับสนุนบริษัทผู้ผลิตเพลงบริษัทใดบริษัทหนึ่ง

2. บริษัทผลิตเพลงที่ได้รับความนิยมสูงสุด

ผลการศึกษาพบว่าเพลงที่ได้รับความนิยมสูงสุดและอันดับที่สอง ซึ่งมีความถี่จำนวน 39 และ 38 สัปดาห์ตามลำดับนั้น เป็นเพลงที่มาจากบริษัทแกรมมี่ซึ่งเป็นบริษัทที่ดำเนินธุรกิจด้านบันเทิงครบวงจร มีเครือข่ายในการเผยแพร่มาก จึงอาจเป็นปัจจัยส่วนหนึ่งที่ทำให้เพลงจากบริษัทแกรมมี่ได้รับความนิยมเป็นอันดับต้น และสังเกตได้อีกว่าเพลงทั้งสองนั้นมาจากการแต่งคำร้อง ทำนอง โดยสลา คุณวุฒิ และเพลงที่แต่งโดยสลา คุณวุฒิ จากบริษัทนพพวงษ์ ก็อยู่ในอันดับที่สี่ มีความถี่จำนวน 23 สัปดาห์ ซึ่งสังเกตได้ว่าผู้แต่งคำร้อง ทำนองก็อาจเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เพลงได้รับความนิยมเช่นกัน เพราะหากผู้แต่งคำร้อง ทำนอง สามารถสื่อสารได้เข้าถึงและโดนใจผู้ฟังไม่ว่าจะจากบริษัทใดก็สามารถได้รับความนิยมได้เช่นกัน

3. ลักษณะเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งในปัจจุบัน (พ.ศ. 2546)

เพลงลูกทุ่งจำนวน 45 เพลง ที่ใช้ในการศึกษาค้างครั้งนี้ พบว่ามีเนื้อหาดังต่อไปนี้

1. เพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความรัก จำนวน 36 เพลง

1.1 เพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องความรักที่ไม่สมหวัง จำนวน 14 เพลง

เนื้อหาส่วนใหญ่ในเพลงลูกทุ่งที่ศึกษาในครั้งนี้ สะท้อนให้เห็นถึงสาเหตุที่ทำให้ความรักไม่สมหวังนั้น ส่วนใหญ่มาจากการที่คนรักนอกใจหรือเปลี่ยนใจไปมีคนรักใหม่หรือไปแต่งงานกับหญิงหรือชายอื่น โดยมีบทเพลงที่กล่าวถึงการที่คนรักเปลี่ยนใจหรือไปแต่งงานกับเพื่อนของตนเอง ทั้งในเนื้อหาของเพลงที่ขับร้องโดยนักร้องชายและนักร้องหญิงอยู่ด้วย ถึงกระนั้นก็ยังมีความหมายของ

เพลงที่สะท้อนให้เห็นถึงความห่วงใยต่ออดีตคนรัก หรือไม่ก็การยินดีที่จะรับคนรักกลับมา แต่ส่วนใหญ่เนื้อหาของเพลงจะสะท้อนถึงความเจ็บปวดที่ได้รับเมื่อคนรักนอกใจหรือเปลี่ยนใจว่ามีความเจ็บปวดมากจนไม่อาจลืมเลือนหรือให้อภัยได้ จึงต้องการตัดใจอย่างเด็ดขาด นอกจากนี้ยังมีเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งที่สะท้อนถึงการปลงตกต่อความรักว่าเป็นเรื่องไม่แน่นอน กล่าวคือ อะไรจะเกิดก็ให้มันเกิดอีกด้วย ส่วนอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ตัดสินใจเลิกราจากคนรักนั้นเนื่องจากพบว่าคนรักมีเจ้าของอยู่ก่อนแล้ว และบวกกับความกลัวผิดศีลข้อสาม จึงยอมที่จะตัดใจจากไป จึงนับได้ว่าเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งสามารถสะท้อนให้เห็นวิถีชีวิตในสังคมไทย ซึ่งเป็นสังคมชาวพุทธได้ดีอีกด้วย

จะสังเกตได้ว่ามุมมองทางด้านความรักที่สะท้อนผ่านเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งนั้นส่วนใหญ่มองความรักที่ไม่สมหวังไปในทางด้านลบ มีความรู้สึกว่าการผิดหวังในเรื่องความรักเป็นเรื่องใหญ่ และเป็นสิ่งที่ทำให้เจ็บปวดและอับอาย แต่ก็ยังมีเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งอีกส่วนหนึ่งที่ยังคงมองว่าความไม่สมหวังในความรักไปในทางด้านบวก โดยยังคงห่วงใยต่ออดีตคนรักและยินดีปลอบใจหากอดีตคนรักผิดหวังกับมาหรือไม่ก็รู้สึกปลงและทำใจยอมรับกับความผิดหวังในความรักครั้งนี้

1.2 เพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องการตัดพ้อต่อว่าคนรัก จำนวน 10 เพลง

เป็นบทเพลงที่สะท้อนให้เห็นถึงการตัดพ้อต่อว่าคนรัก โดยมีสาเหตุมาจากการน้อยใจ การรอคอยคนรัก หรือการทวงถามคำสัญญาที่เคยให้ไว้ต่อกัน และความรู้สึกไม่แน่ใจในคนรัก ความกลัวคนรักเปลี่ยนใจ

สะท้อนให้เห็นถึงมุมมองของความรักในเรื่องความลังเล ความรู้สึกไม่มั่นใจหรือความมั่นคงในความรัก จึงต้องแสดงการตัดพ้อต่อว่าคนรัก ซึ่งเป็นอาการก้าวร้าวระหว่างความผิดหวังและความสมหวังในความรัก โดยมองว่าหากเป็นการเข้าใจผิดและสามารถกลับมาเข้าใจและรักกันเช่นเดิมได้ มุมมองทางด้านความรักก็ยังคงเป็นบวก แต่หากคนรักมีการเปลี่ยนแปลงไปจริงตามที่อีกฝ่ายสงสัย มุมมองของความรักก็จะกลายเป็นลบ

1.3 เพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการพรรณนาถึงความรัก จำนวน 7 เพลง

ในเนื้อหานั้นจะสะท้อนให้เห็นถึงพฤติกรรมระหว่างชายหญิงที่เป็นคนรักกันว่าควรจะมีปฏิสัมพันธ์กันอย่างไร โดยคนรักกันควรมีการติดต่อสื่อสาร พูดคุย หรือพบปะกันเป็นประจำ พฤติกรรมแสดงความรักระหว่างชายหญิง โดยชายควรเป็นฝ่ายรุก ผู้หญิงควรเป็นฝ่ายรับ ชายมักจะเป็นฝ่ายอ่อนหวานขอความรักจากฝ่ายหญิง และชายมักชอบหอมแก้มหญิงสาว ส่วนหญิงนั้นมักจะไม่เชื่อคำพูดของชายที่เพ้อเจ้อจักกันเพราะกลัวถูกหลอก

จะสังเกตได้ว่าในเนื้อหาของเพลงที่เกี่ยวกับการพรรณนาถึงความรักนั้น มักเป็นช่วงเวลาระหว่างที่คนรักกำลังคบหาดูใจและดูพฤติกรรมของต่างฝ่ายอยู่ โดยฝ่ายชายมักมีมุมมอง

ทางด้านความรักเป็นบวก ต้องการได้รับจากหญิง ส่วนฝ่ายหญิงนั้นยังมีความไม่แน่ใจ จนอาจจะมองความรักไปในทางด้านลบ เพราะกลัวความผิดหวังและยังไม่เชื่อใจฝ่ายชาย

1.4 เพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความรักที่สมหวัง จำนวน 2 เพลง

เป็นเนื้อหาที่กล่าวถึงความรักที่มีความสุขสดชื่น และการยอมรับรักจากชาย เพราะแพ้ในความดีนั่นเอง ซึ่งเป็นมุมมองที่มีต่อความรักทางด้านบวก มีความสุขสมหวังในความรัก ชีวิตมีความสุข

1.5 เพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับแง่มุมอื่น ๆ ในเรื่องของความรัก จำนวน 3 เพลง

เนื้อหาของเพลงสะท้อนให้เห็นถึงอีกแง่มุมหนึ่งของความรักในสังคมไทย คือ เรื่องการยอมเป็นคนรักรองหรือชาวบ้านเรียกว่าเมียน้อย หรือศัพท์สมัยใหม่อาจเรียกว่า การมีกิ๊ก และเรื่องความรักที่ไม่มีความมั่นคง โดยเนื้อหาที่กล่าวถึงการที่ยอมมีสถานภาพดังกล่าวนั้นก็ เพราะว่าฝ่ายชายเป็นคนดี หรือเพราะว่าเธอต้องการเงิน และมีเพลงที่สะท้อนให้เห็นถึงการชอบพอกันเพียงแรกพบเพราะความหน้าตาดีของฝ่ายชายอีกด้วย

สะท้อนให้เห็นความรักอีกมุมมองหนึ่งที่สังคมหรือความรู้สึกโดยส่วนตัวเองนั้นก็ไม่ได้ออมรับความรักที่ถูกมองไปในทางด้านลบในกรณีที่ยอมเป็นคนรักรองหรือเมียน้อย แต่ก็ยังพยายามที่จะมองให้เป็นบวกโดยให้เหตุผลว่าสาเหตุที่เป็นเช่นนี้ เพราะแพ้ความดีของฝ่ายชาย หรือการยอมรับตรง ๆ เลยว่าเพราะต้องการเงิน นอกจากนี้ยังสะท้อนให้เห็นถึงมุมมองทางด้านความรักอีกด้านที่มีสาเหตุมาจากการชอบอีกฝ่าย เพียงเพราะพอใจในรูปธรรมของอีกฝ่ายเท่านั้น

ผู้วิจัยสังเกตได้ว่าเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งในยุคปัจจุบันส่วนใหญ่ยังคงเป็นเรื่องเกี่ยวกับความรักระหว่างหนุ่มสาว

ซึ่งสอดคล้องกับบทความเรื่อง “ลูกทุ่งตัดขาด สังคม” ซึ่งเขียนโดย เลิศชาย คชยุทธ มีข้อความว่า

...เพลงที่ร้องก็ล้วนแต่หนีไม่พ้นเรื่องรัก ๆ ใคร่ ๆ แต่เพลงที่สะท้อนภาพของการเมือง และนักการเมืองกลับหาฟังไม่ได้...น่าเสียดาย แทบจะร้อยทั้งร้อยก็ยังมีเนื้อหาแบบ เดิม ๆ ที่พยายามตัดขาดจากสภาพการเมือง ไม่ข้องแวะกับการเมือง และปัญหาสังคม กลายเป็นเพลงประโลมโลก แต่หาได้เตือนสติปลุกสำนึกคนฟังให้ตื่นขึ้นมาทำความเข้าใจกับความเป็นจริงไม่...¹

¹ เลิศชาย คชยุทธ, “ลูกทุ่งตัดขาด สังคม,” มติชน (12 กันยายน 2547):22.

รวมทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัย ของ Kobkul Phutharaporn ซึ่งศึกษาเรื่อง "Country Folk Songs and Thai Society" ซึ่งผลการวิจัยพบว่าเพลงลูกทุ่งส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับความรัก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลักขณา สุขสุวรรณ ซึ่งศึกษาเรื่อง "วรรณกรรมเพลงลูกทุ่ง" ซึ่งพบว่า เพลงลูกทุ่งที่ถูกรสนิยมของผู้ฟังคือเพลงที่มีเนื้อร้องเกี่ยวกับความรัก เหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม

และสอดคล้องกับ ขจร ฝ้ายเทศ ซึ่งศึกษาเรื่อง การสื่อสารทางการเมืองในเพลงไทยลูกทุ่ง พ.ศ. 2507-2547 ที่พบว่า ประเด็นความคิดในเพลงลูกทุ่งที่พบมากเป็นอันดับหนึ่ง คือเรื่อง "ความสัมพันธ์ในชีวิตรักและครอบครัว" อย่างไรก็ตามในเพลงรักส่วนหนึ่งก็มีประเด็นความคิดในเรื่องอื่น ๆแทรกอยู่ไม่ว่าจะเป็นการยอมรับการแบ่งชนชั้น และความไม่เท่าเทียมกัน ซึ่งเป็นเรื่องของความสัมพันธ์เชิงอำนาจในสังคมไทย

2. ข้อสังเกตอื่น ๆ ที่ได้จากการศึกษาเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งในครั้งนี้

2.1 พื้นฐานและประสบการณ์ของผู้ประพันธ์เพลงต่อการเผยแพร่วิถีชีวิตคนเมืองผ่านเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งไปสู่ชนบท

จากการศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยสังเกตได้ว่าเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งนั้น วิถีชีวิตและค่านิยมในเรื่องความรัก มีการเปลี่ยนแปลงและมีพัฒนาการไปตามยุคสมัย โดยส่วนใหญ่จะสะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเมือง ซึ่งปัจจัยที่ทำให้เนื้อหาของเพลงลูกทุ่งเป็นเช่นนี้ มาจากพื้นฐานและประสบการณ์ของผู้ประพันธ์เพลง โดยการศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่า ผู้ประพันธ์เพลงบางคนมีพื้นฐานเป็นคนเมืองและบางทีก็คือนักร้องเพลงป๊อปมาก่อน เช่น เจมส์ เรืองศักดิ์ เป็นต้น

สอดคล้องกับ นิธิ เอียวศรีวงศ์ ที่เขียนบทความเรื่องเพลงลูกทุ่งในประวัติศาสตร์วัฒนธรรมไทย ซึ่งจากบทความนี้พบว่าเพลงลูกทุ่งนั้นเป็นสิ่งปฏิสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมระหว่างเมืองและชนบท กล่าวคือ เพลงลูกทุ่ง ก็คือสื่อที่คนเมืองต้องการสื่อสาร เรื่อง วัฒนธรรม วิถีชีวิต ค่านิยมตามยุคสมัยของคนเมืองให้คนชนบทได้เข้าใจและซึมซับวัฒนธรรมของชาวเมืองอย่างลึกซึ้งขึ้นโดยใช้ความเป็นพวกเดียวกันเป็นตัวเชื่อม โดยความต้องการที่จะเข้าถึงชาวชนบทนั้น อาจมีสาเหตุมาจากผลประโยชน์ทางด้านธุรกิจเพราะชาวชนบทถือว่าเป็นตลาดกลุ่มเป้าหมายในการสร้างรายได้แก่นักร้อง นักดนตรี นักแต่งเพลง ตลอดจนบริษัท หรือค่ายเทปผู้ผลิตผลงานนั่นเอง

นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ ขจร ฝ้ายเทศ เรื่อง การสื่อสารทางการเมืองในเพลงไทยลูกทุ่ง พ.ศ. 2507-2547 ที่พบว่าถึงแม้เนื้อหาของเพลง จะมีเนื้อหาส่วนหนึ่งเกี่ยวกับชีวิตของคนชนบท ชาวไร่ ชาวนาอย่างเพลงกลั่นโคลนสาบควาย ลูกสาวตาสี น้องนางบ้านนา แต่เมื่อพิจารณาจากตัวศิลปินผู้สร้างสรรค์ผลงานเพลงแล้ว จะพบว่าศิลปินอย่าง แสงนภา บุญราศรี เสน่ห์ โกมารชุน คำรณ สัมบุณณานนท์ เป็นคนกรุงเทพฯ โดยกำเนิด มีเพียงไพฑูริย์ บุตรจันทร์ ที่เป็น

ชาวปทุมธานี แต่ทั้งหมดก็สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมปลายในกรุงเทพฯ แนวความคิดต่าง ๆ และวิธีการร้องถ่ายทอดออกมาเป็นผลงานเพลงที่มีต่อสังคมที่จริงก็คือการมองจากสายตาและขับร้องด้วยน้ำเสียงของผู้ที่น่าจะถือได้ว่าเป็นชนชั้นกลางในเมืองมากกว่าจะมาจากชาวชนบท

2.2 ปัญหาในสังคมไทยที่แฝงสะท้อนอยู่ในเนื้อหาของเพลงลูกทุ่ง

จากการศึกษาในครั้งนี้ พบว่าเพลงลูกทุ่งก็ยังคงเอกลักษณ์ความเป็นเพลงลูกทุ่งได้เป็นอย่างดี และมีการพัฒนาอย่างแนบเนียน กล่าวคือ ถ้าจะสังเกตลงไปจะพบว่าเนื้อหาของเพลงก็ยังแฝงไปด้วยความประชดประชัน เหน็บแนม หยิกแถมหยอก ปัญหาต่าง ๆ ภายในสังคมไทย ไม่ว่าจะเป็นปัญหาเรื่องการเมือง เช่น จากเพลงเจริญ ๆ ซึ่งมีการพูดถึงอาชีพนักการเมืองที่โกงกิน แต่ก็กล่าวเชิงหยิกแถมหยอกว่า ถ้าไม่ทำเช่นนั้นก็ขอให้เจริญ ๆ เป็นต้น ลักษณะเช่นนี้จะพบได้เฉพาะในเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งเท่านั้น

2.3 เพลงลูกทุ่งกับภาพสะท้อนปรากฏการณ์และวิถีชีวิตในสังคมไทย

จากการศึกษาในครั้งนี้พบเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งในปี พ.ศ. 2546 ที่สะท้อนถึงเรื่องราวที่เกิดขึ้นในสังคมไทยในปัจจุบันอีก ก็คือ เรื่อง คุณทองแดง สุนัขทรงเลี้ยงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 เนื่องจากหนังสือพระราชนิพนธ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 เรื่อง ทองแดง ได้พิมพ์เผยแพร่ครั้งแรกเมื่อ เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2545 และได้รับความนิยมมาก มีการจัดทำเป็นหนังสือฉบับการ์ตูน และจัดทำเป็นเสื้อคุณทองแดงจำหน่ายอีกด้วย ความนิยมเรื่องคุณทองแดงอย่างมากในช่วงเวลานั้นนับว่าเป็นปรากฏการณ์ทางสังคมไทยอย่างหนึ่งที่อาจสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้แต่งเนื้อร้องเพลงลูกทุ่งนำเรื่องของสุนัขมาใช้ในการแต่งเพลง โดยเปรียบเปรยว่าสุนัขมีคุณค่ามากกว่าคนบางคน เพราะว่ามันมีความซื่อสัตย์นั่นเอง โดยปรากฏอยู่ใน เพลง ขาดคนรู้ใจ ของ ยัย ญาติ เป็นบทเพลงที่กล่าวถึง การคบเพื่อน ซึ่งเปรียบเปรยว่ามีเพื่อนไม่ดีนั้นมีหมาเป็นเพื่อนดีกว่า โดยสะท้อนผ่านเนื้อหาดังนี้

“มีหมาเป็นเพื่อนดีกว่ามีเพื่อนหมา หมา โบราณว่ามาไม่ผิดตำราเลยนั้น ไม่อ้างทองแดง ขอม้าชี้แจงสักวัน ให้กินไม่ช่วยกัน หัวใจไม่มันดั่งหมา...”

และยังมีเพลงที่สะท้อนถึงปัญหาเรื่องการละเมิดลิขสิทธิ์ โดย การรณรงค์ให้ใช้แทปหรือซีดี ของแท้ ซึ่งปรากฏเนื้อหาอยู่ในเพลง เจริญ เจริญ ของ จักรพรรณ อาบครบุรี ของบริษัทแกรมมี่ ทั้งนี้เนื่องจากว่า ขณะนั้นมีการรณรงค์เพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องแทปผีซีดีเถื่อนหรือแทป ซีดีปลอม ที่มีการเผยแพร่และวางจำหน่ายในราคาถูกจำนวนมาก บริษัทและค่ายเพลงส่วนใหญ่จึงช่วยกันรณรงค์ให้ใช้แทปหรือซีดีของแท้ ซึ่งบริษัทแกรมมี่ก็เป็นผู้ร่วมรณรงค์ในครั้งนั้นด้วย

การศึกษาในครั้งนี้ได้พบเนื้อหาของเพลงที่สะท้อนให้เห็นถึงเหตุการณ์ปัจจุบันหรือวิถีชีวิตของสังคมไทยที่แตกต่างจากในอดีต ที่เด่นชัดที่สุด คือ เรื่องการติดต่อสื่อสาร เนื้อหา

ของเพลงลูกทุ่งในอดีตนั้นจะพบว่าใช้การติดต่อสื่อสารทางจดหมายส่งถึงกัน แต่ในปัจจุบันเพลงลูกทุ่งจะปรากฏเนื้อหาเกี่ยวกับการใช้โทรศัพท์หรือการใช้โทรศัพท์มือถือในการติดต่อสื่อสารระหว่างกันแทนการใช้จดหมาย เช่น เพลง “โทรหาແໜ່ເດືອນ” ของ ต่าย อรทัย ซึ่งเป็นเพลงที่ได้รับความนิยมอันดับสูงสุดจากการเรียงลำดับจากความถี่ มีเนื้อหาที่สะท้อนถึง ดังนี้

“โทรหาແໜ່ເດືອນ จ้าเบอร์โทรນ้องได้บ่ น้อจะเฝ้ารอ อ้ายโทรหาเวลาเลิกงาน...
นั้งเฝ้ามือถือคือบ่...”

เนื้อหาของเพลงลูกทุ่งที่ทำการศึกษานี้จึงสะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตในสังคมไทยที่เปลี่ยนแปลงไป จึงอาจกล่าวได้ว่าเพลงลูกทุ่งคือเพลงที่บอกเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ในสังคมไทยได้เป็นอย่างดี และการใช้โทรศัพท์มือถือนั้นยังสามารถสะท้อนให้เห็นถึงการพัฒนาเทคโนโลยีทางการสื่อสารอีกด้วย เป็นการสะท้อนเหตุการณ์ปัจจุบันได้เป็นอย่างดี ทำให้ผู้ศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ในสังคม สามารถมองเห็นภาพสะท้อนในสังคมไทยผ่านเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งได้ ทั้งนี้เนื่องจากผู้แต่งเนื้อเพลงได้หยิบยกเรื่องราวที่เกิดขึ้นในสังคมมาแต่งเป็นบทเพลงลูกทุ่งนั่นเอง

สอดคล้องกับงานวิจัยของ Kobkul Phutharaporn ที่ศึกษาเรื่อง “Country Folk Songs and Thai Society” ซึ่งพบว่า เพลงลูกทุ่งที่ได้รับความนิยมส่วนใหญ่นั้นมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงโดยตรงได้ดี มีเหตุการณ์ที่น่าสนใจและมีส่วนเกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนที่เกิดขึ้น เพลงลูกทุ่งเป็นภาพสะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตและความคิดตามสমনิยมของประชากร

นอกจากนี้ยังพบลักษณะการอยู่อาศัยของผู้คนในปัจจุบัน ซึ่งส่วนใหญ่อาศัยอยู่ตามห้องเช่าหรือหอพัก ดังปรากฏในเนื้อหาของเพลง “เคาะผัดห้อง” ของ จอย หทัยทิพย์ สีสั่งข์ ที่กล่าวว่า

“ก๊อก ก๊อก ๆ ๆ ๆ เสียงใครมาเคาะประตูยามดึก เดินไปเปิดประตูเจอใครไม่รู้
อู๊ย หล่อ ล้ำ ปึก...” เป็นต้น

ส่วนเรื่องเศรษฐกิจ ยังคงพบเรื่องราวที่คล้ายคลึงกับเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งในอดีต แต่มีเรื่องความประหยัดที่เพิ่มเติมขึ้นมาในเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งที่ศึกษาในครั้งนี้ ซึ่งอาจเป็นเพราะว่าสังคมไทยได้ผ่านปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจมา จึงสะท้อนให้เห็นถึงแนวคิดเรื่องความประหยัด เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจที่อาจจะเกิดขึ้นอีก

2.4 อาชีพในสังคมไทย

จากการศึกษาในครั้งนี้พบอาชีพในสังคมไทยปรากฏอยู่ในเนื้อหาของเพลงลูกทุ่ง จำนวน 11 เพลง (จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 45 เพลง) ดังนี้

1. เพลง กินยาผิดของ ปรากฎอาชีฟ ดารา นักร้อง นักแสดง และหมอ
2. เพลงจังหวัดชาดรัก ปรากฎอาชีฟ ใหญ่บ้าน กำนัน นายอำเภอ และผู้ว่าราชการจังหวัด
3. เพลงเจริญ เจริญ ปรากฎอาชีฟ แม่ค้า เจ้าหนี้เงินกู้ ข้าราชการ เจ้านาย และลูกจ้างหรือพนักงาน คนขับรถแท็กซี่มิเตอร์ ผู้แทนราษฎร และรัฐมนตรี หมอ ตำรวจยศจ่า
4. เพลง ตอนจบพระเอก ปรากฎอาชีฟ ดารานักแสดง
5. เพลง ตามหาสมชาย ปรากฎอาชีฟ นักเดินหรือเดินเซอร์ นักดนตรี ทหารดีเจ เกษตรกร (ชาวสวนชาวนา)
6. เพลง เธอไม่โดนเธอไม่รู้ ปรากฎอาชีฟ เกษตรกร (ชาวนา)
7. เพลง นักร้องคันเวลา ปรากฎอาชีฟ นักร้องคันเวลา นักร้องออกเทปที่มีชื่อเสียง แมวมอง
8. เพลง มือชอคนเศร้า ปรากฎอาชีฟ นักดนตรีสีซอดกยาก
9. เพลง รักอ้อให้รอแป๊ป ปรากฎอาชีฟ นักร้องห้องอาหาร
10. เพลง สาวปากน้ำโพ ปรากฎอาชีฟ ช่างเสริมสวย
11. เพลง หมู หมู หมู ปรากฎอาชีฟ เกษตรกร (ชาวนา และเลี้ยงสุกร)

สังเกตได้ว่าอาชีฟที่ปรากฏในเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งส่วนใหญ่เป็นอาชีฟเกี่ยวกับวงการบันเทิง เช่น ดารา นักร้อง นักแสดง นอกจากนี้เนื้อหาของเพลงลูกทุ่งในปัจจุบัน ยังสะท้อนให้เห็นถึงเรื่องราวในแวดวงบันเทิงและการไต่เต้าเข้าสู่วงการบันเทิงอีกด้วย เช่น เพลงตามหาสมชาย ที่กล่าวถึงการเข้าประกวดร้องเพลงในรายการชุมทางเสียงทองทางช่อง 7 สี และกล่าวถึงชอยบุปผา ที่เป็นแหล่งของวงดนตรีลูกทุ่งนั่นเอง โดยสะท้อนจากเนื้อหาว่า

“...ไปประกวดร้องชุมทางเสียงทอง ที่ช่อง 7 สี ออกหน้าจอทีวี...ตามหา...ที่ชอยบุปผาทุกวงดนตรี...”

และจากเพลง นักร้องคันเวลา ของ ต้องตา ยาใจ ที่กล่าวถึง การไต่เต้าไปสู่การเป็นนักร้องออกเทปที่มีชื่อเสียง จะเริ่มจากการเป็นนักร้องคันเวลา และผ่านเวทีประกวด หรือมีแมวมองชักนำเข้าสู่วงการ โดยสะท้อนจากเนื้อหาของเพลงว่า

“ดิฉันนักร้องน้องใหม่ ขอยืมไมค์ร้องคันเวลา...ฝันไว้ว่าอยากออกเทป...ที่ไหนประกวดประหัน ดิฉันประชันมันทุกเวที ยิ่งรู้ว่ามีแมวมองฉันยิ่งร้องมันอย่างเต็มที่ ลักวันฉันคงโชคดี...”

จากการศึกษาในครั้งนี้ สรุปได้ว่าเพลงลูกทุ่งในปัจจุบัน คือ ปี พ.ศ. 2546 มีเนื้อหาส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับความรักระหว่างหนุ่มสาว และมีเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งที่สะท้อน

ให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของปรากฏการณ์และวิถีชีวิตของสังคมไทยในปัจจุบัน ซึ่งที่เห็นได้เด่นชัดก็คือ เรื่องการติดต่อสื่อสาร และการอยู่อาศัย นอกจากนี้เนื้อหาของเพลงลูกทุ่งก็ยังกล่าวถึงอาชีพ ต่าง ๆ ในสังคมไทย ไม่ว่าจะเป็นอาชีพดั้งเดิม เช่น อาชีพเกษตรกร ทหาร หรืออาชีพใหม่ ๆ เช่น อาชีพ ดีเจ แดนเซอร์ นักร้องที่ได้ออกเทป เป็นต้น ซึ่งจะเห็นได้ว่าเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งมีความสอดคล้องและสัมพันธ์กับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมไทยในแต่ละยุคสมัยได้เป็นอย่างดี

4. ค่านิยมในสังคมไทยที่สะท้อนผ่านเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งในปัจจุบัน

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ สามารถสรุปค่านิยมในสังคมไทยที่สะท้อนผ่านเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งในปี พ.ศ. 2546 ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จำนวน 45 เพลง (ในเนื้อหาของเพลงหนึ่งเพลงอาจมีค่านิยมในสังคมไทยที่สะท้อนอยู่มากกว่าหนึ่งค่านิยม) ได้ดังนี้

1. ค่านิยมในเรื่องความรัก
2. รูปธรรม
3. เงินทอง ความร่ำรวย วัตถุ
4. ความมีชื่อเสียง
5. การจัดงานพิธี
6. อาชีพ
7. ความสนุกสนาน ร่าเริง
8. บริโภคนิยม
9. ความเชื่อเรื่องบุญบาป กฎแห่งกรรม และทางสายกลาง
10. นิยมเครื่องรางของขลังและเชื้อไสยกลาง ไหราศาสตร์
11. ให้ความสำคัญในแง่บุคคล (การคบเพื่อน)
12. การวางเฉย ความใจเย็นและความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
13. การทำบุญ สร้างวัด ปิดทอง (การบวช)
14. การอดทนต่อสู้ชีวิต
15. การเชื่อถือ เรื่อง พุทธาณภาพ
16. ความเป็นกุลสตรีไทย
17. สัจจะ

อย่างไรก็ตามยังคงพบเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงค่านิยมในการจัดงาน ประเพณีเช่นกัน โดยเฉพาะเรื่องการแต่งงานที่มีเนื้อหาสะท้อนให้เห็นว่านิยมจัดงานใหญ่โต ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าสังคมไทยให้ความสำคัญกับสถาบันครอบครัวมาก เมื่อมีการแต่งงานก็เหมือน การประกาศให้สังคมรับทราบว่าจะมีการสร้างครอบครัวใหม่ นับว่าเป็นเรื่องที่น่ายินดี และมักจะ นิยมจัดงานเลี้ยงใหญ่โตนั่นเอง

ส่วนเรื่องความเชื่อนั้น จากการศึกษาในครั้งนี้ก็พบค่านิยมในเรื่องความเชื่อ โดยแบ่ง เป็น 5 เรื่อง คือ การเชื่อกฎแห่งกรรม การเชื่อกีการรักษาศีลห้า การเชื่อกีเรื่องพุทธาณภาพ และการเชื่อกีเรื่องโชชะตา

สอดคล้องกับงานวิจัยของ จินตนา ดำรงค์เลิศ ซึ่งศึกษาเรื่อง "ชนบธรรมเนียม ประเพณี ค่านิยม และการดำเนินชีวิตของชาวชนบทไทยที่ปรากฏในเพลงลูกทุ่งไทย ตั้งแต่สมัย หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 จนถึงปัจจุบัน ผลการวิจัยพบว่า เพลงลูกทุ่งสะท้อนให้เห็นถึงความผูกพัน ของชาวชนบทไทยกับชนบธรรมเนียมประเพณี เช่น การอุปสมบท ออกพรรษา ลอยกระทง การหมั้น การแต่งงาน ความยึดมั่นในพุทธศาสนา และความเชื่อเรื่องบุญกรรมและพบค่านิยมของ ชาวชนบทไทยสะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อเชิงไสยศาสตร์และโหราศาสตร์ ค่านิยมในวัตถุและ อำนาจ ค่านิยมเกี่ยวกับอบายมุขและการบริโภค ค่านิยมในชีวิตเมืองกรุง ส่วนเรื่องของสตรีนั้น สะท้อนให้เห็นถึงค่านิยมในแบบฉบับกุลสตรีไทย ค่านิยมในการมีอนุภรรยา

สำหรับค่านิยมในเรื่องรูปธรรม จากการศึกษาในครั้งนี้พบเนื้อหาที่กล่าวถึงค่านิยมใน เรื่องความงามทางร่างกายทั้งเพศชายและหญิง และกล่าวถึงการรักษานวลสงวนตัว ความเป็นกุลสตรี ไทยเป็นสิ่งที่มีความค่าและควรปฏิบัติอีกด้วย

ซึ่งสอดคล้องงานวิจัยของ เมตตา กฤตวิทย์ และถิรพันธ์ อนุวัชศิริวงศ์ ที่ศึกษาเรื่อง ภาพของผู้หญิงไทยในบทเพลง ผลการวิจัยพบว่า ผู้หญิงถูกมองว่าเป็นเพศที่สวยงามที่มองเห็น เป็นรูปธรรมได้ชัดเจน ความงามสมตำรับเบญจกัลยาณีถึงจะมีคุณค่า และไม่มีบทเพลงที่กล่าวถึง ผู้หญิงไม่สวยแต่มีคุณค่าในด้านจิตใจหรือด้านอื่นเลย ซึ่งมีส่วนคล้ายกับการศึกษาในครั้งนี้ที่พบว่า ผู้หญิงควรเป็นเพศที่มีรูปร่าง หน้าตาสวยงาม ผิวพรรณอ่อนเยาว์ แต่งตัวทันสมัย และผู้หญิงมักจะ ชอบผู้ชายรวยและผู้ชายหล่อมืออยู่เป็นจำนวนมาก ความหล่อและความรวยคือปัจจัยสำคัญที่ผู้ หญิงจะเลือกคู่ครอง และจากการศึกษาในครั้งนี้พบว่าผู้หญิงมักจะชอบผู้ชายที่หล่อและความรวย ก็เป็นปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจเลือกคู่ครองเช่นเดียวกัน นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบเรื่องคุณค่าของการรักษานวลสงวนตัว โดยกล่าวว่าคุณค่าของหญิงจะหมดไปเมื่อถูกขายเหยยชม และการ รักษาพรหมจรรย์เป็นสิ่งที่ทำให้ผู้หญิงมีราคา และคุณค่าของหญิงในเรื่องกุลสตรีก็ปรากฏอยู่ใน ผลของการวิจัยว่า ผู้หญิงจะมีคุณค่า คือ การมีชายหม้ายปองและเป็นแม่ศรีเรือน เช่นกัน

อย่างไรก็ดีในการศึกษาครั้งนี้ พบว่ามีเนื้อหาของเพลงที่สะท้อนให้เห็นถึงมุมมองทาง ด้านความรักของผู้หญิงสมัยใหม่ที่เริ่มเป็นฝ่ายรุก จากเพลง เคาะผิดห้อง ที่มีเนื้อหาบ่งบอกถึง ผู้หญิงที่แสดงอาการชอบผู้ชายก่อน

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เมตตา กฤตวิทย์ และ ถิรนนท์ อนุวัชศิริวงศ์ ที่ศึกษาเรื่อง ภาพของผู้หญิงไทยในบทเพลง ผลการวิจัยพบว่า เนื้อหาของเพลงลูกทุ่งแสดงให้เห็นถึงความเป็น ตัวเองและความเชื่อมั่นตนเองของผู้หญิง มีลักษณะท้าทายและเชิญชวน โดยสาวลูกทุ่งมักถูก สะท้อนให้เป็นคนไวไฟ ไม่ถือเนื้อถือตัว แคร่เรื่องศีลธรรมน้อยลง ตลอดจนมีวิถีชีวิตและการดำเนิน ชีวิตแบบอิสระเสรีต่างจากผู้หญิงต่างจังหวัดในอดีต

และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นันดา วีรวิทยานุกูล ที่ศึกษาเรื่อง Analysis of Portrayal of women in lyrics of Thai country songs during 1982-1997 ผลการวิจัยกลับพบว่า เพลงลูกทุ่งช่วงแรก (ปี พ.ศ. 2525-2535) และเพลงลูกทุ่งช่วงหลัง (ปี พ.ศ. 2536-2540) มีการนำ เสนอภาพของผู้หญิงครบทั้ง 3 ภาพ คือ ภาพของผู้หญิงหัวเก่า ภาพของผู้หญิงที่กำลังระหว่าง ผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงสมัยใหม่ และภาพของผู้หญิงหัวสมัยใหม่ โดยบทเพลงช่วงหลัง จะมีการนำเสนอในทิศทางที่ดีกว่าช่วงแรกทั้งในเชิงปริมาณและในเชิงคุณลักษณะ กล่าวคือ เพลงลูกทุ่ง ช่วงหลังจะเสนอภาพของผู้หญิงหัวสมัยใหม่เพิ่มมากขึ้น และเสนอภาพของผู้หญิงหัวเก่าลดน้อยลง รวมทั้งคุณลักษณะภาพของผู้หญิงในเพลงลูกทุ่งช่วงหลัง ยังมีความใกล้เคียงที่จะเสมอภาคกับ ผู้ชายมากขึ้นกว่าบทเพลงช่วงแรกอีกด้วย

จากการศึกษาในครั้งนี้พบว่าเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งสามารถสะท้อนให้เห็นถึงค่านิยม ต่าง ๆ ในสังคมไทย และเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งที่ศึกษาในครั้งนี้ส่วนใหญ่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่อง ความรัก และยังปรากฏเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม และมีเนื้อหาที่แสดงถึงอารมณ์เช่นกันอีกด้วย

สอดคล้องกับ งานวิจัยของ ลักษณา สุขสุวรรณ เรื่อง วรรณกรรมเพลงลูกทุ่ง ซึ่งผลการ วิจัยพบว่าสังคมกับเพลงลูกทุ่งมีความสัมพันธ์กันอย่างแน่นแฟ้นเพราะเพลงลูกทุ่งได้รับอิทธิพล จากสังคมในฐานะที่ผู้ประพันธ์เพลงเป็นหน่วยหนึ่งของสังคมจึงต้องมีปฏิกิริยาต่อสังคมกลุ่มนั้น ๆ และในขณะเดียวกันเพลงลูกทุ่งก็ช่วยแพร่ค่านิยมต่าง ๆ ไปสู่คนในสังคมอย่างกว้างขวางรวดเร็ว และยังพบว่าเพลงลูกทุ่งที่ถูกรสนิยมของผู้ฟังคือเพลงที่มีเนื้อร้องเกี่ยวกับความรัก เหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคมและอารมณ์ขัน

5. การเปรียบเทียบค่านิยมในสังคมไทยที่สะท้อนผ่านเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งในช่วงก่อนและหลังวิกฤตเศรษฐกิจ

เนื้อหาที่สะท้อนเรื่องเศรษฐกิจในสังคมที่พบในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ส่วนใหญ่จะสะท้อนถึงเรื่องปัญหาความยากจน เรื่องการย้ายถิ่นฐานเข้ามาทำงานในเมือง ฐานะการเงิน การดิ้นรนหาเงิน และการใช้เงินอย่างประหยัด ซึ่งสามารถสรุปและอภิปรายผลการเปรียบเทียบได้ดังต่อไปนี้

ปัญหาเรื่องความยากจนที่สะท้อนผ่านเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งในช่วงก่อนและหลังวิกฤตเศรษฐกิจที่มีความคล้ายคลึงกันนั้น จากการศึกษาของ Kobkul Phutharaporn ซึ่งศึกษาเรื่อง "Country Folk Songs and Thai Society" พบว่าปัญหาทางเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบต่อประชาชน เช่น ปัญหาน้ำมันแพง ราคาข้าว การขายข้าว และความยากจน ทำให้เกิดการดิ้นรนหาเงิน เพื่อเลี้ยงชีพ และสาเหตุของความยากจน ทำให้คนเห็นแก่ตัว ผู้หญิงต้องมาเป็นโสเภณี

ส่วนผลการวิจัยที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ ซึ่งเป็นช่วงหลังวิกฤตเศรษฐกิจนั้นก็พบว่าความยากจนเป็นอุปสรรคต่อความรัก และเป็นสาเหตุสำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาครอบครัวถึงขั้นครอบครัวแตกแยกอีกด้วย จึงอาจกล่าวได้ว่าปัญหาความยากจนนั้นยังคงเป็นปัญหาในสังคมไทยที่มีอยู่ทุกยุคทุกสมัย

สอดคล้องกับงานวิจัยของ จินตนา ดำรงค์เลิศ ศึกษาเรื่อง "ชนบทรรมนิยมประเพณี ค่านิยมและการดำเนินชีวิตของชาวชนบทไทยที่ปรากฏในเพลงลูกทุ่งไทย ตั้งแต่สมัยหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 จนถึงปัจจุบัน พบว่า เพลงลูกทุ่งสะท้อนให้เห็นปัญหาจากสภาพแวดล้อมและการดำเนินชีวิตของชาวชนบทไทย อันได้แก่ สภาพหน้าแล้ง สภาพนาแล้ง ภาวะหนี้สิน ราคาสินค้าเกษตรกรรมตกต่ำ พ่อค้าคนกลางและการลักขโมยควาย ซึ่งเป็นการสะท้อนถึงปัญหาความยากจนนั่นเอง

สำหรับเรื่องการเดินทางเข้ามาทำงานในเมืองที่สะท้อนผ่านเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งในช่วงก่อนและหลังวิกฤตเศรษฐกิจมีความแตกต่างกันโดยช่วงก่อนวิกฤตเศรษฐกิจนั้นจากการศึกษาของ Kobkul Phutharaporn ผลการวิจัยพบว่าการเข้ามาทำงานในเมืองสำหรับผู้หญิงจะถูกกล่าวโทษว่าทะเลาะทะเลาะ นิสัยไม่ดี และจากการศึกษาของ เมตตา กฤตวิทย์ และถิรพันธ์ อนุวัชศิริวงศ์ เรื่องภาพของผู้หญิงไทยในบทเพลง ผลการวิจัยพบว่าภาพของผู้หญิงที่มีคุณค่าในด้านจิตใจต้องพอใจในอัตภาพ (ไม่เห่อเหิม จะไปบางกอก) ส่วนในช่วงหลังวิกฤตเศรษฐกิจที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้พบว่าต้องอดทนทำงานเพื่อความสำเร็จ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าจากสภาวะเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงทำให้วิถีชีวิตในสังคมไทยเปลี่ยนแปลงไป จำเป็นต้องดิ้นรนหาเลี้ยงชีพโดยการทำงาน จากแต่ก่อนเคยทำเกษตรกรรมก็ต้องเข้าทำงานในเมืองเพื่อความอยู่รอด

เรื่องฐานะทางการเงินที่สะท้อนผ่านเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งในช่วงก่อนวิกฤตเศรษฐกิจจากการศึกษาของ Kobkul Phutharaporn พบว่าเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งกล่าวถึงผู้ชายที่แต่งงานกับผู้หญิงที่รวยกว่านั้น สังคมเห็นว่าเป็นเรื่องไม่ถูกต้องและจะไม่ได้รับการยอมรับในสังคม ส่วนข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้พบว่าเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งมีความหมายคล้ายคลึงกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเงินเป็นสิ่งจำเป็นในการดำรงชีพทุกยุคทุกสมัย และอาจเป็นเหตุให้มีส่วนในการตัดสินใจเลือกคู่ครอง

เรื่องการดิ้นรนหาเงินที่สะท้อนผ่านเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งในช่วงก่อนวิกฤตเศรษฐกิจจากการศึกษาของ Kobkul Phutharaporn พบว่าเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งกล่าวว่าผู้หญิงยอมเป็นโสเภณีเพื่อแลกกับเงินเพื่อความอยู่รอดและหวังว่าสักวันจะได้กลับบ้าน และจากการศึกษาของจินตนา ดำรงเลิศ เรื่อง วรรณกรรมเพลงลูกทุ่ง ผลการวิจัยพบว่าสิ่งที่เป็นความปรารถนาสูงสุดของชาวชนบทไทย ได้แก่ การมีรายได้เพิ่ม ส่วนข้อมูลที่ได้จากการศึกษานี้มีเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งที่กล่าวถึงผู้หญิงที่มีอาชีพเป็นนักร้องห้องอาหาร และยอมให้ผู้ชายมาลวนลามเพราะต้องการเงินค่าทิป ซึ่งมีความคล้ายคลึงกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเงินในสังคมไทยเป็นสิ่งจำเป็นในการดำรงชีพทุกยุคทุกสมัยและเป็นสิ่งที่ยาก จึงมีความจำเป็นต้องดิ้นรนหาเงิน ถึงขนาดแม้จะเอาตัวเข้าแลกก็ต้องยอมเพื่อความอยู่รอด และซื้อวัตถุที่ต้องการ ซึ่งในปัจจุบันโทรศัพท์มือถือเป็นวัตถุได้รับความต้องการมาก และจากการศึกษาในครั้งนี้พบเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงเรื่องราวการดิ้นรนหาเงินเพื่อซื้อโทรศัพท์มือถือเช่นกัน

เรื่องความฟุ่มเฟือยที่สะท้อนผ่านเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งในช่วงก่อนวิกฤตเศรษฐกิจจากการศึกษาของ Kobkul Phutharaporn พบว่าเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งกล่าวถึงการใช้จ่ายเงินของผู้ชายซึ่งเป็นหัวหน้าครอบครัวว่า จะใช้จ่ายเงินจำนวนมากเพื่อสนองความพอใจของตนเอง เช่น การดื่มสุรา การเที่ยวผู้หญิง และการเที่ยวสถานเริงรมย์ เป็นต้น แต่ในการศึกษาในครั้งนี้ พบว่ามีความแตกต่างโดยเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งในปัจจุบันสะท้อนให้เห็นถึงเรื่องค่านิยมในการประหยัดและการคำนึงถึงการสิ้นเปลือง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าประชาชนในสังคมไทยประสบกับปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจ ค่านิยมในการใช้จ่ายเงินจึงมีการเปลี่ยนแปลง จากการฟุ่มเฟือยก็เปลี่ยนไปเป็นรู้จักประหยัด ดัดสิ่งที่ไม่จำเป็นออกไปเพื่อความอยู่รอด

กล่าวโดยสรุป คือ เนื้อหาเรื่องเศรษฐกิจที่สะท้อนผ่านเพลงลูกทุ่งในปัจจุบัน (พ.ศ. 2546) ส่วนใหญ่มีความคล้ายกับเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งในอดีต ทั้งเรื่องปัญหาความยากจน การจากถิ่นฐานเพื่อมาทำงานในเมือง การต้องดิ้นรนเพื่อหาเงินทอง และจากการผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องในอดีตก็พบเรื่องผู้หญิงยอมเป็นโสเภณีเพราะต้องการเงิน ซึ่งอาจสรุปได้ว่าปัญหาเรื่องความยากจนยังคงเป็นปัญหาในสังคมไทยทุกยุคทุกสมัย และจากปัญหาเรื่องความยากจนนี้เอง ที่อาจ

เป็นสาเหตุให้เงินและวัตถุเป็นของจำเป็นอย่างมาก จึงปรากฏให้เห็นถึงค่านิยมในด้านวัตถุที่มีอยู่มากในสังคมไทย

ข้อเสนอแนะ

1. เนื่องจากการศึกษาในครั้งนี้ เป็นศึกษาเฉพาะเพลงลูกทุ่งกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดอันดับเพลงลูกทุ่งยอดนิยมจากคลื่น เอฟ.เอ็ม. 95 ประจำปี พ.ศ. 2546 เท่านั้น ซึ่งหากมีการศึกษาจากเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งอื่น ๆ นอกเหนือจากนี้ ก็จะสามารถศึกษาและทราบข้อมูลได้เพิ่มมากยิ่งขึ้น

2. สื่อพื้นบ้าน สื่อมวลชน เป็นแหล่งรวมความรู้เกี่ยวกับเรื่องในสังคมไทย ฉะนั้นเพื่อให้ทราบถึงลักษณะในสังคมไทย ค่านิยมในสังคมไทย ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าคุณควรมีการศึกษาเรื่องลักษณะในสังคมไทย ค่านิยมในสังคมไทยจากสื่อพื้นบ้าน สื่อมวลชนอื่น ๆ เพิ่มเติม

เพลงลูกทุ่งเปรียบเสมือนภาพสะท้อนลักษณะในสังคมไทย จึงสามารถสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะในสังคมไทย และค่านิยมไทยในแต่ละยุคสมัยได้เป็นอย่างดี ฉะนั้นเพื่อให้ทราบถึงลักษณะในสังคมไทย ค่านิยมไทยในปัจจุบัน ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะว่าคุณควรมีการศึกษาวิจัยเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งในช่วงเวลาต่อไปเป็นระยะ ๆ เพื่อให้มีความเข้าใจในลักษณะในสังคมไทย ค่านิยมในสังคมไทยตามยุคสมัยที่เป็นปัจจุบันได้เป็นอย่างดี

4. เนื้อหาของเพลงลูกทุ่งสามารถสะท้อนให้เห็นถึงค่านิยมในสังคมไทย ฉะนั้นเพื่อให้ทราบถึงลักษณะของค่านิยมในเชิงบวกและลบในสังคมไทยที่สะท้อนผ่านเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งมากขึ้น ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะว่าคุณควรมีการศึกษาวิจัยลักษณะของค่านิยมในเชิงบวกและลบในสังคมไทยที่สะท้อนผ่านเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งว่ามีลักษณะเป็นอย่างไรให้ชัดเจนยิ่งขึ้น